

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 20 februari 2018

Datum coll.besl.	9 januari 2018
Voorstel van	J.J.W.M. Buiks
Telefoonnr.	0224 – 210
Registratienr.	17.077213
Onderwerp	Bomenbeleid

Publiekssamenvatting

De raad van de gemeente Schagen bepaalt de (beleids)regels omtrent bomen. Deze zijn omschreven in het bomenbeleidsplan 'Bomen in Schagen' en de Bomenverordening Schagen 2018. De uitvoering en uitwerking hiervan worden opgedragen aan het college. De raad wordt verzocht te besluiten het bomenbeleidsplan 'Bomen in Schagen' en de Bomenverordening Schagen 2018 vast te stellen.

Gevraagde besluit

De raad wordt verzocht te besluiten om:

1. het bomenbeleidsplan 'Bomen in Schagen' vast te stellen;
2. de Bomenverordening Schagen 2018 met bijbehorende Groene Kaart en kaart bebouwde kom als bedoeld in artikel 4.1 onderdeel a van de Wet natuurbescherming vast te stellen, waarbij de voormalige grenzen bebouwde kom Boswet komen te vervallen;
3. ten behoeve van het ondersteunen van particulieren met een waardevolle solitaire boom op hun perceel door tegemoetkoming in de vorm van boomveiligheidsinspecties (visuele inspectie) jaarlijks structureel € 15.000,- beschikbaar te stellen en dit bedrag te betrekken bij de 1e rapportage 2018 en de Nota van Uitgangspunten voor de begroting van 2019.

Aanleiding

Aanleiding van het opstellen c.q. aanpassen van het bomenbeleid is onder andere de deregulering van de Algemene plaatselijke verordening Schagen 2016 (Apv) en daarmee de artikelen over de kapvergunning. Ook ontbrak er voldoende beleid op het gebied van bomen waardoor keuzes of beantwoording van vragen van inwoners niet goed onderbouwd konden worden. Daarnaast is de wijziging van de Boswet naar de Wet natuurbescherming een reden om het beleid aan te passen.

Belang

De raad bepaalt de (beleids)regels omtrent bomen. Deze zijn omschreven in het bomenbeleidsplan 'Bomen in Schagen' en de Bomenverordening Schagen 2018. De uitvoering en uitwerking hiervan wordt opgedragen aan het college.

Centrale vraag

Is het bomenbeleidsplan 'Bomen in Schagen' in de vorm van een poster, de Bomenverordening Schagen 2018 inclusief digitale Groene kaart en de kaart bebouwde kom Wet natuurbescherming de wijze waarop u het boom- en kapbeleid binnen gemeente Schagen wil regelen en bevat dit de complete regelgeving waarmee de gemeente alles omtrent bomen wil regelen?

Beoogd maatschappelijk resultaat

De verwachting is dat de nieuwe Bomenverordening Schagen 2018 zal zorgen voor een lastenverlichting voor de inwoners van Schagen. Met de introductie van deze verordening samen met de digitale Groene Kaart zijn namelijk alleen vooraf aangewezen bomen kapvergunningsplichtig. In het nieuwe stelsel zal het aantal kapaanvragen, naar verwachting, binnen één jaar met 50% afnemen.

Kader

- In februari 2016 is de huidige Algemene plaatselijke verordening Schagen 2016 (Apv) vastgesteld en is besloten om de regels over de kapvergunning (afdeling "Het bewaren van houtopstanden") op een later moment aan te passen.
- Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht geworden. De voormalige Boswet is opgegaan in deze Wet natuurbescherming. De komgrenzen in het kader van de voormalige Boswet zijn gedateerd. Door vaststelling van de nieuwe "Bebouwde kom Wet natuurbescherming" wordt weer aansluiting gevonden bij de feitelijke situatie en de huidige wetgeving.
- Op 21 november 2017 heeft een thema avond voor de verschillende fracties plaatsgevonden over het concept bomenbeleid. Tijdens deze avond zijn de conceptstukken (technisch) toegelicht. Er is gepeild welke onderwerpen en dilemma's er gevoelig liggen, zodat daarop extra uitleg en motivatie gebaseerd kon worden. De afspraken en toezeggingen van deze avond hebben deels gezorgd voor aanpassing van het conceptbeleid. Voorts zijn de politieke partijen tot 2 december 2017 in de gelegenheid gesteld hun ambities uit te spreken.

Argumentatie

- Met het bomenbeleidsplan 'Bomen in Schagen', de Bomenverordening Schagen 2018 met bijbehorende digitale Groene Kaart en de kaart Bebouwde kom Wet natuurbescherming zorgen we ervoor dat het beleid en de regels omtrent bomen voor inwoners duidelijk en helder zijn en het kapbeleid eenvoudiger.
- De Bomenverordening Schagen 2018 en de bijbehorende digitale Groene Kaart zorgen voor een versoepeling in het kapbeleid. We vinden het belangrijk om de meest waardevolle en monumentale solitaire bomen en de waardevolle houtopstanden (bestaande uit meerdere bomen/bosplantsoen) te blijven beschermen via de Groene Kaart. Bomen en houtopstanden die hierop staan zijn van belang voor de ruimtelijke kwaliteit, de beeldkwaliteit, het behoud van cultuurhistorische, landschappelijke of natuurwaarden of het behoud van waarde voor stad en dorpsdorp en mogen niet zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag worden gekapt. Omdat het belangrijk is om deze bomen zoveel mogelijk te behouden worden particuliere inwoners die een solitaire monumentale of waardevolle boom in de tuin hebben tegemoet gekomen in het duurzaam in stand houden van deze bomen. De gemeente zal voor al deze bomen periodieke boomveiligheidscontroles (visuele inspecties) uitvoeren en eventueel benodigd klein onderhoud (zoals lichte snoei) plegen bij de monumentale bomen. Grotere ingrepen (zoals groeiplaatsverbetering, kroonverankering, nader technisch onderzoek) voor monumentale bomen zijn voor de eigenaar zelf. Hiervoor kunnen zij een deel van deze kosten gesubsidieerd krijgen uit het bomenfonds van de Bomenstichting. De boom moet dan wel opgenomen zijn in het Landelijk register van de Bomenstichting.
Er staan op de Groene Kaart 38 monumentale solitaire bomen van particulieren, die periodiek worden geïnspecteerd en eventueel worden gesnoeid. Geschatte kosten zijn € 6.500,- per jaar. Deze kosten passen binnen de huidige exploitatie.

Op de Groene Kaart staan ongeveer 750 waardevolle solitaire bomen van particulieren, die periodiek worden nagelopen. Deze kosten passen niet binnen de huidige exploitatie, hiervoor moet een bedrag van € 15.000,- beschikbaar gesteld worden.

- De Bomenverordening Schagen 2018 en bijbehorende digitale Groene kaart zorgt voor een lastenverlichting voor inwoners en bedrijven. Gemeentelijke bomen met een stamdoorsnede van 15 cm of meer blijven vergunningsplichtig. Voor de gemeente blijft de vergunningsplicht dus in de meeste gevallen bestaan.
- Om snelle kap van verplicht gestelde houtopstanden te voorkomen worden deze ook op de Groene Kaart opgenomen. Dit is bijvoorbeeld bij verplicht gestelde landschappelijke inpassingen bij ruimtelijke ontwikkelingen het geval.
- Een belangrijk punt in het boom- en kapbeleid is dat we zorgvuldig omgaan met gemeentelijke houtopstanden. Zowel bij beheer en onderhoud, als bij ruimtelijke ontwikkelingen en bij klachten en (vermeende) overlast. Gezonde bomen worden in principe niet gekapt. Alleen bij zwaarwegende redenen, zoals ziekte of onveilige situaties kan er gekapt worden. Als kap onvermijdelijk is, wordt dit gecommuniceerd met de omwonenden.
- In principe wordt er bij ruimtelijke ontwikkelingen een BoomEffectAnalyse gevraagd. Tijdens de initiatieffase wordt er door de gemeente besloten of het noodzakelijk is.
- Door het bomenbeleid en de acties die hieruit volgen wordt de waarde van bomen meer onder de aandacht gebracht bij inwoners.
- Het gemeentelijk bomenbestand wordt duurzaam en toekomstbestendiger.

Maatschappelijk draagvlak

Voorafgaand aan het opstellen van het bomenbeleidsplan 'Bomen in Schagen' zijn inwoners tweemaal middels e-participatie geraadpleegd over wat men belangrijk vindt wat betreft bomen, zoals waaraan de bomen moeten voldoen om kapvergunningsplichtig te zijn en waar de gemeente zich op moet richten bij aanplant of het beheer van bomen. Hier hebben respectievelijk 353 en 650 inwoners hun reactie opgegeven.

Mede aan de hand van deze uitkomsten is het bomenbeleid opgesteld.

Resultaten e-participatie inwoners:

- 86 % van de respondenten vindt het van groot belang dat de gemeente bomen die ziek zijn of dood gaan, vervangt door andere bomen.
- 76 % van de respondenten wil bomenrijen in stand houden.
- 77% van de respondenten wil dat de gemeente bomen en groen plant op plekken waar dat nu niet aanwezig is, maar wel kan.
- 53 % van de respondenten wil dat er alles aan gedaan wordt om de boom, die in het verleden 'op de verkeerde plek' is geplant te behouden, voordat overgegaan wordt op kap.
- Een ruime meerderheid is het eens met de volgende criteria waaraan een waardevolle houtopstand op de Groene kaart ook moet voldoen, naast dat de houtopstand een permanente bijzondere natuurwaarde, cultuurhistorische waarde, architectonische waarde, beeldbepalende of een specifieke gebruikswaarde heeft:
 - De boom moet bij inventarisatie nog 5 jaar in goede gezondheid leven;
 - De boom heeft voldoende ruimte om te groeien en volwassen te worden;
 - De boom heeft een stamdiameter van meer dan 60 cm.
 - Beplanting in het buitengebied met een duidelijke functie (zoals afscherming).
- Tegenstanders die het niet eens zijn met de minimale stamdiameter van meer dan 60 cm gaven nadrukkelijk aan dat bomen met een kleinere stamdiameter ook een meerwaarde kunnen hebben, sfeer of beeldbepalend kunnen zijn en dat de invloed van de wind en zee hier in de gemeente groot kan zijn op de groeisnelheid van de boom. Daarnaast moeten de jonge bomen met een bijzondere reden tot planten (zoals Koning Willem Alexander bomen) ook beschermd worden. Deze reacties hebben er in geresulteerd dat bijna alle waardevolle solitaire bomen bij particulieren die op de Groene Kaart staan een stamdiameter van minimaal 60 cm hebben, maar er enkele uitzonderingen zijn, zoals de gedenkbomen. De gemeentelijke waardevolle

bomen kunnen ook een kleinere stamdiameter hebben. Dit zijn bijvoorbeeld de gedenkbomen, maar ook bomen die onderdeel uitmaken van een rij of laan.

- Tegenstanders van het criterium 'beplanting in het buitengebied met een duidelijke functie' geven aan dat het mogelijk moet blijven om bijvoorbeeld afscherpende windsingels te onderhouden. Zij vinden dat snelgroeiende soorten eenvoudig gekapt moeten kunnen worden om de langzamere soorten de kans te geven zich te ontwikkelen. Dit heeft er in geresulteerd dat in de regels is bepaald dat wanneer het beheer er om vraagt er in deze beplanting wel gedund mag worden, maar dat er een vergunning nodig is voor het verwijderen van de gehele beplanting.
- Uit reacties op de open vraag of men nog tips, vragen of adviezen heeft, geven veel mensen aan bomen belangrijk te vinden in de leefomgeving. Maar dat er ook kritischer gekeken mag worden naar wat men (zowel gemeente als inwoners) voor soort bomen aanplant in de buurt van woningen. Dit dan vooral qua grootte boom.

Financiële consequenties

Om particulieren met een waardevolle solitaire boom op hun perceel te ondersteunen en te faciliteren in het behoud van deze boom, wordt een tegemoetkoming in de vorm van boomveiligheidsinspecties (visuele inspectie) voorgesteld. Dit betekent in de praktijk dat ongeveer 750 waardevolle solitaire bomen bij particulieren, periodiek worden nagelopen. Voor deze structurele werkzaamheden moet een (structureel) bedrag van € 15.000,- beschikbaar gesteld worden. Dit bedrag zullen we bij de 1^e rapportage voor 2018 corrigeren. Daarnaast zullen wij dit bedrag opvoeren in de Nota van Uitgangspunten voor 2019 ter voorbereiding van de begroting en meerjarenraming.

Communicatie van het besluit

- Na vaststelling van de stukken wordt het beleid gecommuniceerd via gemeentelijke website, krant, sociale media en andere gebruikelijke kanalen.
- Ook worden de stukken op overheid.nl gepubliceerd.
- Op de gemeentelijke website wordt de vernieuwde informatie over kapvergunningen geplaatst.
- Inwoners kunnen de digitale Groene kaart inzien via de gemeentelijke website.
- Particuliere eigenaren met een monumentale of waardevolle solitaire boom op hun perceel krijgen een persoonlijke brief als het besluit genomen is. Zij zijn per brief al op de hoogte gesteld van het feit dat een of meerdere bomen op hun perceel op de Groene kaart zijn opgenomen en ook welke consequenties dit heeft als de Raad het besluit neemt.

Realisatie van het besluit

- Na vaststelling wordt er conform de vastgestelde stukken gehandeld.
- Veel particuliere bomen worden vergunningsvrij. Theoretisch is er een risico dat bomen die niet op de Groene Kaart staan nu ineens worden gekapt. Wij verwachten dat het in de praktijk niet zal leiden tot een kaalslag.
- Wanneer een inwoner een boom op zijn perceel heeft staan die op de Groene Kaart is opgenomen kan dit als een last worden gezien. Om deze particuliere eigenaren te ondersteunen in het onderhoud dan wel behoud van de bomen beoordeeld de gemeente deze bomen op boomveiligheid en algemene vitaliteit.
- Jaarlijks kan inzichtelijk gemaakt worden hoeveel kapvergunningen er binnen komen.
- Bij iedere actualisatie van de Groene Kaart is meteen inzichtelijk of er kap heeft plaatsgevonden zonder vergunning.

Gelet op het vorenstaande, stellen wij u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

gemeentesecretaris

burgemeester

De heer N.H. Swellengrebel

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen

Gepubliceerde bijlagen:

1. Bomenbeleidsplan 'Bomen in Schagen'
2. Bomenverordening Schagen 2018 inclusief digitale Groene Kaart
(<https://schagen.nedgraphicscs.nl/web/thema/groenekaart.html>)
3. Kaart bebouwde kom Wet natuurbescherming